

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40500-10-10 בהיג' קעואר ובניו בע"מ ואח' נ' הראל חברה לביטוח ואח'

בפני כב' השופטת תמר נאות פרי

המבקשות

1. בהיג' קעואר ובניו בע"מ
2. בני בהיג' קעואר לתעשייה בע"מ

נגד

המשיבים

1. הראל חברה לביטוח
2. סוהייל עיסאוי
3. עו"ד כמאל באסם

החלטה

לפניי בקשה למתן צו לתפיסת מסמכים וראיות וצו לתפיסת חומר מחשב - בהתאם לתקנות 387א ו-387 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 (להלן: "התקנות").

בנוסף, בפני בקשה לפי פקודת בזיון בהמ"ש הכרוכה בבקשות דלעיל.

רקע עובדתי –

1. עניינה של התובענה העיקרית הוא דרישה לתשלום תגמולי ביטוח אשר הגישו התובעות/המבקשות, חברת בהיג' קעואר ובניו בע"מ וחברת בני בהיג' קעואר לתעשייה בע"מ (להלן: "התובעות"), אשר ניהלו את עסקיהן ממבנה ליד נצרת (להלן: "המבנה"). הנתבעות בתביעה העיקרית הן הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "הראל") וסוכן הביטוח, מר סוהייל עיסאוי (להלן: "הסוכן").
2. אין מחלוקת כי במועד מסוים בסוף חודש אוגוסט 2010 ארעה פריצה למבנה, ונגרמו לתובעות בשל כך נזקים אשר טיבם והיקפם שנוי במחלוקת (להלן: "הפריצה"). ישנה מחלוקת בין הצדדים באשר למועד הפריצה ועיקר המחלוקת נוגע לשאלה אם במועד הפריצה היה אצל הראל ביטוח לטובת התובעות מפני סיכוני פריצה, אם לאו. לטענת התובעות, היה ביטוח כאמור, ומן הסתם – לטענת הראל – לא היה ביטוח במועד הפריצה (בשל אי עמידה בתנאי מקדימים ובשל טענות נוספות).
3. התובענה הוגשה באוקטובר 2010 והיא נמצאת בשלבים מתקדמים של בירורה, כאשר למעשה החל שלב שמיעת העדים והתיק קבוע להמשך שמיעת הראיות ליום 16.12.12.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40500-10-10 בהיג' קעואר ובניו בע"מ ואח' נ' הראל חברה לביטוח ואח'

הבקשות הנוכחיות –

4. לטענת התובעות, במהלך התקופה האחרונה התגלו מסמכים חדשים, אשר הנתבעים נמנעו מלגלותם קודם לכן במסגרת ההליכים המקדמיים. לטענת התובעות יש במסמכים אלו כדי לסתור את גרסתם של הנתבעים ולתמוך בגרסת התובעות, ולצורך גילוי מלוא המסמכים יש צורך ליתן את הצווים המבוקשים. ובמה דברים אמורים?
5. בא כוחן של התובעות טוען כי לאחרונה העבירו התובעות לטיפולו תביעה על סכום קצוב אשר הוגשה כנגדן בלשכת ההוצאה לפועל בחיפה שעניינה חוב נטען כלפי הראל, בגין אי תשלום דמי ביטוח עבור פוליסת ביטוח של התובעות שמספרה 108502160810 (להלן: "**כתב התביעה החדש**"). כתב התביעה החדש הוגש מטעם הראל על ידי עוה"ד כמאל באסם (להלן: "**עו"ד באסם**", המשיב מס' 3), אשר אינו מייצג את הראל בתביעה העיקרית בתיק.
6. בכל אופן, בא כוחן של התובעות טוען כי לכתב התביעה החדש צורפה הפוליסה אשר לגביה קיים החוב הנטען, שמספרה 108502160810 וכי למרבית ההפתעה – בעותק שצורף לכתב התביעה החדש מצוין כי תאריך תחילת תקופת ביטוח הינו **לפני** אירוע הפריצה. המשמעות ברורה - והיא שעל פי הפוליסה שצורפה לכתב התביעה החדש כן היתה פוליסה כנגד פריצות אצל הראל במועד הפריצה, בניגוד לעמדת הראל בתיק זה.
7. על רקע האמור מעלה – "עלה חשדן" של התובעות, שמא קיימות פוליסות ביטוח נוספות ומסמכים נוספים אשר מלמדים על כך שכן היה כיוון ביטוחי במועד הפריצה. היות והמסמכים שצורפו לכתב התביעה החדש לא גילו במסגרת ההליכים המקדמיים בתיק זה, מבקשות עתה התובעות כי בהמ"ש יתן צו שורה על מינוי מומחה בתחום המחשבים, אשר יערוך חיפוש במחשבי הראל והסוכן - לצורך העתקה של תכתובות דואר אלקטרוני בין נציגי הראל לבין הסוכן לגבי התובענה דנן, וכן לצורך העתקה של מלוא המסמכים המצויים בתיקי הפוליסה שנערכו על ידי הנתבעים לטובת התובעות.
8. תגובת הראל היא כי הפוליסה אשר לגביה הוגש כתב התביעה החדש הינה פוליסה "פיקטיבית" אשר הוקמה רק לאחר שהתובעות הגישו דרישה לפיצוי בגין הגניבה. הראל מסבירה כי מהתכתובות שקיימות (ועל פי הנוהג) עולה כי בעת שמוגשת תביעה לגבי אירוע ביטוחי שמתייחס לפוליסה שלא קיימת (והרי זו עמדת הראל) לא ניתן לטפל בה מבחינה טכנית – מינהלתית - רישומית, ולכן מקימים פוליסה פיקטיבית, מזינים לגביה את הנתונים החיוניים, מבצעים לגביה "הערכת סיכון" וכי - והכל רק כדי לטפל בתביעה של התובעות. מציינת הראל כי עיון בפוליסה שצורפה לכתב התביעה החדש (ובמסמכים נוספים שהוצגו במהלך הדיון) מראה כי כתוב על הפוליסה שהיא פיקטיבית, כי סכום הביטוח הינו 1 ₪ וכי

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40500-10-10 בהיג' קעואר ובניו בע"מ ואח' נ' הראל חברה לביטוח ואח'

קיימות תכתובות דוא"ל מהן ניתן ללמוד על השתלשלות האירועים שהביאה להקמת הפוליסה הפיקטיבית.

9. נשאלת עדיין השאלה, מדוע הראל ביקשה מעו"ד באסס להגיש תביעה לקבלת תגמולי ביטוח מכח פוליסה "פיקטיבית", וכאן התשובה היא – שהדבר נעשה בטעות. הראל מפנה לכרטיס הנהלת החשבונות ומראה כי החוב לגבי הפוליסה שכן היתה בתוקף (לגבי סיכוני אש ולא פריצה) נשאה חוב נמוך בהרבה, כי הקמת הפוליסה הפיקטיבית "הקפצה" את החוב, וכי כתב התביעה החדש שגוי – הן מבחינת גובה החוב והן מבחינת הפוליסה אשר אמורה להיות בבסיסו.

10. ממשיכה וטוענת הראל כי היא אכן לא גילתה את המסמכים שקשורים להקמת הפוליסה הפיקטיבית, שכן לטענתה הם אינם רלבנטיים להליך וכי לא ניתן ללמוד מכך שקיימים עוד מסמכים שהיא לא גילתה.

11. באשר לבקשת הבזיון – הרי שהיא מכוונת כלפי עו"ד באסס בלבד. הרקע לכך הוא שבשלב קודם, כאשר הוגשה הבקשה במעמד צד אחד (וטרם הדיון במעמד שני הצדדים), ביום 5/9/2012, נתתי צו המופנה כלפי עו"ד באסס והמחייב אותו למסור לתובעות את כל המידע והמסמכים אשר נמסרו לו על ידי הראל בקשר לפוליסת הביטוח בה עסקינן בקשר עם התביעה אותה הוא מנהל. לטענת התובעות – הם הגיעו למשרדיו של עו"ד באסס אך הוא לא ציית לצו שניתן כלפיו והן לא קיבלו לידיהן את מלוא המידע אלא רק את חלקו.

12. עו"ד באסס זומן לדיון שנקבע, ואשר בו היתה אמורה להתברר אף בקשת הבזיון – אך מצא לנכון שלא להופיע. ב"כ של הראל מסר שהוא אמר לעו"ד באסס שהוא אינו חייב להתייצב. התאמצתי למצוא את מקור הסמכות לכך, וכשלתי.

דיון והכרעה –

הבקשה ליתן צו חדירה למחשבי הראל והסוכן –

13. אין ספק כי ניתן לבקש צו כפי שמתבקש - וראו את דודי שוורץ, "סדר הדיון האזרחי – חידושים. תהליכים ומגמות", הוצאת הקריה האקדמית אונו – פרסומי הפקולטה למשפטים, תשס"ז (ירושלים), והפרק הדן באפשרות ליתן צווי חיפוש במחשבים כסעד "אנטון פילר" – עמ' 479. יש לראות כי המלומד שוורץ, כדוגמא, מתייחס לאפשרות ליתן למבוטח צו כאמור לתפוס נכסים במשרדי המבוטח, כאשר קיימת מחלוקת לגבי קיומה של פוליסה, וסבור כי ניתן לתת בידי המבוטח/המבקש צו שיאפשר לו לתפוס את הפוליסה המקורית (עמ' 481, תוך הפניה לת"א (מחוזי ת"א) 798/91 רותם חברה לביטוח בע"מ נ' ראונדר, פ"מ התשנ"ב(3) 15 (1991)). עוד ראו את ספרו של אורי גורן, "סוגיות בסדר דין

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40500-10-10 בהיג' קעואר ובניו בע"מ ואח' נ' הראל חברה לביטוח ואח'

אזרחי, מהדורה עשירית, הוצאת סיגא (2009), בעמ' 615 לגבי צו אנטון פילר בהקשר של חיפוש בחומר מחשב.

14. אין אף ספק כי הראל (והסוכן) איבדו את "חזקת החפות" או "חזקת התקינות" שעמדה לזכותם עד כה, ואני בדעה שהיה עליהם להעביר לעיון התובעות את כל המסמכים שקשורים לאותה פוליסה שהראל מכנה "פיקטיבית". ההחלטה שלהם שלא לגלות את המסמכים שכן הם אינם רלבנטיים, היתה החלטה מסוכנת ונדמה לי ששגויה. בהמ"ש הוא שמכריע מה רלבנטי ומה לא ויתכן מאוד שלו הראל היתה מגלה את המסמכים ומעלה לדיון את שאלת הרלבנטיות, הייתי מוצאת שהם אכן רלבנטיים. אל לה להראל ליטול לידיה את החירות ולקבוע שפוליסה שהוקמה לגבי האירוע בו עסקין וכל התכתובות סביב הקמתה אינם רלבנטיים. במיוחד יש עוד לזכור שיתכן ובהמ"ש לא יאמץ את הגרסה לפיה הפוליסה פיקטיבית. אולי היא לא פיקטיבית? אולי יש לה משמעות?

15. בדרך כלל, הליכי גילוי המסמכים סומכים על הנחת יסוד של אמינות ומהימנות, במובן שכאשר צד להליך טוען ש"אלו מסמכיו" – אנו מניחים שאכן כך הדבר ובדרך כלל אף לא חוקרים מצהירים אשר חתומים על תצהירי גילוי המסמכים (אם בכלל קיים תצהיר שכזה ולא רק "מכתב גילוי מסמכים"). התברר כאן שלא כך היו פני הדברים – ואני רואה זאת בחומרה.

16. עם זאת, קיימים כמה שיקולים אשר מטים את הכף כנגד קבלת הבקשה ואשר מבססים את החלטתי שלא להעתר לבקשה.

17. ראשית, אני סבורה כי הצו המבוקש גורף מדי ויישומו יפגע בפרטיות של הסוכן ובסודות המסחריים של הראל – במידה העולה על הדרוש. ברי כי חיפוש במחשבים של חברה כגון הראל חובק מידע רב וחסי וחדרישה לקבל הרשאה לעיון ול"שיטוט חופשי" בנבכי מערכת המחשב של החברה נראה כסעד קיצוני ולא פרופורציונלי לתועלת שהדבר עשוי להניב לתובעות או לבירור האמת בתיק זה. אף אם בהמ"ש ימנה מומחה ככונס נכסים (כמבוקש) יהא קשה עד מאוד להמנע מחשיפת סודות ומעיון במסמכים שנוגעים לפרטיותם של אחרים (הן לגבי מחשבי הראל והן לגבי מחשבי הסוכן). באשר לסכנות ולמגבלות של צו חיפוש במחשב – אפנה אף לספרו של נמרוד קוזלובסקי, "המחשב וההליך המשפטי – ראיות אלקטרוניות וסדרי דין", ההוצאה לאור של לשכת עורכי הדין (2000), בעמ' 45, בעמ' 110 בפרק הדין בצווי אנטון פילר ובעמ' 125 עד 147, בפרק הששי הדין בגילוי מסמכים ועיון במסמכים.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40500-10-10 בהיג' קעואר ובניו בע"מ ואח' נ' הראל חברה לביטוח ואח'

18. יש עוד לקחת בחשבון שלא יעלה על הדעת לאפשר לכל צד בהליך אזרחי לבחון באמצעות מומחה את כל המסמכים שנמצאים על מחשבו של יריבו – רק בשל שהוא סבור כי לא גולו כל המסמכים הרלבנטיים (ואף אם הוכח שאכן לא גולו כולם).

19. שנית, הגם שלא נחה דעתי מהתנהלותה של הראל בשל שבחורה להסתיר את הפוליסה "הפיקטיבית" אזי שאין כל תשתית כיום לסבור שישנם עוד מסמכים "מוסתרים". נכון שכאשר הראל אומרת כעת שאין יותר מסמכים, ניתן לתהות אם אכן כך הדבר (שמא יש עוד מסמכים "לא רלבנטיים"), ועם זאת, לא הוצגו מסמכים או ראיות שמלמדות על חשש ממשי שכזה. בהקשר זה יש לראות את האמור בעמ' 482 בספרו של שורץ המוזכר לעיל, שם הוא מציין כי השימוש בסעד כגון המבוקש יעשה רק כאשר יש חשש ממשי להעלמת ראיות או השמדת ראיות וחשש ממשי שהעלמת הראיות תכביד באופן ממשי על קיום ההליך. זה אינו המצב כאן (וזאת אומר בזהירות המתחייבת שכן מצויים אנו בעיצומו של הליך הבאת הראיות).

20. שלישית, יש לזכור כי את הפוליסה הפיקטיבית כבר "בידינו" ושאר המסמכים שאולי קיימים במחשבי הראל או הסוכן יכולים להיות רק תכתובות פנימיות לגבי עמדות הצדדים והבנתם את המצב. אולי קיימים מכתבים ובהם הגיגים, רעיונות, תבונות והערות לגבי המצב שנוצר ובאשר לשאלה אם יש כיסוי ביטוחי לגבי הפריצה אם לאו. דא עקא, שהעמדה של נציגי הראל, כמו גם עמדתו של הסוכן, אינה חיוניות לצורך ההכרעה המשפטית בשאלה אם היה ביטוח או שלא היה ביטוח, מחמת אי מלוי תנאים מוקדמים מתלים.

21. רביעית, יש אף לקחת בחשבון כי במצד הדברים הרגיל הסנקציה של אי גילוי מסמכים, שהיה צריך לגלות במסגרת ההליכים המקדמיים בתיק, הינה שאותו צד שלא גילה את המסמך לא יוכל להציגו לאחר מכן, ובמקרים חמורים – ניתן אף למחוק את כתב התביעה או כתב ההגנה של הצד הממרה את הצו לגבי העיון – וראו את תקנות 114א ו-122 לתקנות (יואל זוסמן, "סדרי הדין האזרחי", מהדורה שביעית (1998), פסקה 351 בעמ' 435 ואילך). יש לראות כי התקנות אינן מורות כי ניתן לתקן את הליכי גילוי המסמכים בדרך של מתן צו מכח תקנות 387 ו-387א. אף כאשר מתברר שצד להליך לא גילה את מסמכיו והסתיר מידע, בתי המשפט נוהגים להורות לאותו הצד להגיש תצהיר גילוי מסמכים חדש, או מורים על מחיקת כתב התביעה או ההגנה מטעמו – אך לא מאפשרים לצד שכנגד לתפוס את מחשביו, משרדו, ספרייתו, כרטיס הנהלת החשבונות שלו וכ' (עמ' 437 בספרו של זוסמן, וראו את הדוגמאות שבסוף פסקה 352).

22. לכן, לאחר ששקלתי את האינטרסים והטענות – מצאתי שלא ליתן צו המאפשר לחדור למחשבי הראל או למחשבי הסוכן. בהמשך, תפורט הוראה אופרטיבית חלופית.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 10-10-40500 בהיג' קעואר ובניו בע"מ ואח' נ' הראל חברה לביטוח ואח'

בקשת הבזיון –

23. כפי שציינתי לעיל, ב"כ של התובעות מסר כי הצו שניתן כלפי עו"ד באסם לא קיים במלואו. עו"ד באסם לא התייצב בבהמ"ש על מנת להסביר או להבהיר (ככל הנראה על סמך עצתו של ב"כ של הראל). התלבטתי אם יש מקום ליתן צו מכח פקודת הבזיון כלפיו, אולי לא בשל בזיון ההחלטה בדבר המצאת המסמכים אלא בשל הבזיון הכרוך באי ההתייצבות לדיון כה משמעותי. עם זאת, בשל המשמעות הפלילית של מתן צו שכזה, אין מקום לתיתו בהעדר, במקרה זה, והחלטתי שלא ליתן צו כאמור ולאפשר לעו"ד באסם שהות נוספת לקיים את החלטות בהמ"ש. ב"כ של התובעות יכול לפנות שנית לעו"ד באסם ביחד עם הצו המקורי המורה על מסירת כל החומר לעיונו של ב"כ התובעות (לרבות צילום העתק הימנו) ועל עו"ד באסם לקיים את הצו מיידית.

24. **למען הסר כל ספק - ניתן בזאת שנית צו המופנה לעו"ד כמאל באסם, למסור באופן מידי לידיו של בא כוח התובעות או מי מטעמו העתק של כל המסמכים שמצויים בידו ואשר הועברו לידיו על ידי הראל בקשר עם כתב התביעה והפוליסה שמספרה 108502160810, לרבות העתקי תכתובות דואר אלקטרוני ותכתובות אחרות בין נציגי הראל לבין הסוכן או בינם לבין עצמם, העתק כלל הרשימות לפוליסה האמורה, העתק מסמכים מתוך הנהלת החשבונות או מחלקת הגביה אצל הראל בקשר עם התובעות ובקשר עם הפוליסה האמורה, וכל מסמך אחר המצוי בידיו הנוגע לתובעות או למי מטעמן.**

סיכום –

25. לאור כל האמור מעלה - הבקשה למתן צו לחזור למחשבי הראל או למחשבי הסוכן נדחתה.

26. עם זאת, על הראל והסוכן – **כל אחד בנפרד - להביא לעיון בית המשפט במעטפה סגורה, את כל תיק הביטוח במלואו, לרבות כלל הרשימות שהופקו מעולם ביחס לפוליסה שמספרה 108502160810 וכל המסמכים הנוגעים להליך החיתום ביחס לפוליסה האמורה, את כלל התכתובות (לרבות תכתובות דואר אלקטרוני וכל תכתובת אחרת) שניהלו הגורמים אשר טיפלו בעניין התובעות אצל הנתבעים בקשר עם הפוליסה בינם ובין עצמם וכן כל תרשומת פנימית שנוהלה הנוגעת לפוליסה האמורה. בכלל זה יש להביא לעיון בית המשפט גם את כלל התכתובות בין הסוכן לבין הראל בקשר עם הפוליסה האמורה. כן יש להביא לעיון בית המשפט את כלל המסמכים שצורפו או הנוגעים או היוו את הרקע להגשת כתב התביעה שהגישה הראל כנגד התובעות במסגרת תיק הוצאה לפועל שמספרו 02-58635-11-03 בלשכת ההוצאה לפועל בחיפה. כמו כן וכאמור לעיל, מעבר למפורט לעיל יש להביא לעיון בית המשפט כל מסמך אחר הקיים אצל הנתבעים בקשר עם התובעות והנוגע לפוליסה האמורה. ככל שעסקינן בתיק החיתום "המקורי" בנייר – יש להעביר את התיק המקורי**

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40500-10-10 בהיג' קעואר ובניו בע"מ ואח' נ' הראל חברה לביטוח ואח'

במלואו. אם המדובר במסמכים נוספים שאינם כרוכים יחדיו "בתיק פיזי", אלא שנמצאים רק במחשב - יש להדפיס את כולם. כל האמור יתבצע עד יום 10/10/2012 בשעה 13:00 (ואני מודעת לכך כי מרבית הימים הינם ימי חג).

27. לאחר שאעיין בחומר – אשקול אם יש מסמכים נוספים שיש להעביר לעיון התובעות או אם יש מקום לסעדים אופרטיביים נוספים.

28. אמנם הבקשה נדחתה בעיקרה, שכן המטרה העיקרית היתה השגת צו חיפוש במחשב, ויחד עם זאת אני מחייבת את הראל לשלם לתובעות הוצאות בסך 9,000 ₪ תוך 14 יום מהיום.

29. המזכירות תמציא את העתק הבקשה בצירוף החלטתי זו לבאי כוח הנתבעים וכן לעו"ד כמאל באסם מרח' הבנקים 2 חיפה, טלפון: 04-8507374 פקס: 04-8553126, בהמצאה ידנית.

30. לעיוני ביום 10/10/2012.

ניתנה היום, ח' תשרי תשע"ג, 24 ספטמבר 2012, בהעדר הצדדים.

תמר נאות פרי, שופטת